Voorzittersbeslissing Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening nr. 2023-0007

(mr. drs. W.J.J. Los, voorzitter en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Beroepschrift ontvangen op	23 januari 2023
Ingediend door	AEGON Levensverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, hierna te noemen de verzekeraar
Tegen	de consument
Datum beslissing	16 februari 2023
Uitkomst	toestemming voor het instellen van beroep

Samenvatting

Behandelbaarheid beroep. Klacht over recht van een derde op nabestaandenpensioen. Vraag of de Geschillencommissie bij wijze van bindend advies tussen partijen over het recht van de derde op het nabestaandenpensioen mocht beslissen ten nadele van de verzekeraar. Gelet op de gevolgen die een nadelig, bindend advies voor de verzekeraar heeft, indien een dergelijk bindend advies mag worden gegeven, verlangt het recht van de verzekeraar om zich naar behoren te kunnen verweren, in elk geval dat hem de mogelijkheid wordt geboden om nader van de derde verkregen informatie door het instellen van beroep in te brengen in deze procedure. Uitzonderlijke of principiële redenen die rechtvaardigen dat de klacht in beroep wordt behandeld. Toestemming voor het instellen van beroep. Regel 7.7 wordt niet van toepassing verklaard.

1. Procesverloop

1.1 De Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: de Geschillencommissie) heeft in deze zaak op 15 december 2022 een uitspraak gegeven (dossier [nummer], gepubliceerd onder nummer 2022-1067).

1.2 Bij e-mail van 23 januari 2023 heeft de verzekeraar meegedeeld beroep te willen instellen tegen de uitspraak van de Geschillencommissie.

1.3 Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:
- de e-mail van 26 januari 2023 van de verzekeraar
- de e-mail van 30 januari 2023 van de consument

2. Klacht en uitspraak

2.1 De consument heeft via een voormalige werkgever deelgenomen in een door de verzekeraar uitgevoerde pensioenregeling. De verzekeraar heeft in het verleden een persoon (hierna: de belanghebbende) in zijn administratie opgenomen als de partner van de consument, in overeenstemming met de opgaaf die de voormalige werkgever als verzekeringnemer had gedaan. Op grond hiervan is de belanghebbende een recht op nabestaandenpensioen toegekend over de periode tot 8 februari 2002.

2.2 De consument heeft een klacht ingediend over het aanmerken van de belanghebbende als haar voormalige partner en het toekennen van een recht op nabestaandenpensioen aan de belanghebbende. Zij heeft daarbij de belanghebbende aangeduid als 'een volslagen onbekende die op hetzelfde adres heeft gewoond (zoals studenten dat doen) en ook een periode bij hetzelfde bedrijf heeft gewerkt'. De consument vordert dat de verzekeraar in zijn administratie de belanghebbende doorhaalt als haar (voormalige) partner en het in de periode van 1 november 1998 tot 8 februari 2002 opgebouwde partnerpensioen toekent aan haar huidige partner.

2.3 In haar uitspraak heeft de Geschillencommissie de vordering grotendeels toegewezen. De beslissing die de Geschillencommissie heeft gegeven (en waarin de belanghebbende is aangeduid als 'J' en de huidige partner van de consument als 'consument 2'), luidt:

> 'De commissie beslist dat de pensioenuitvoerder zijn administratie zodanig aanpast dat J niet langer wordt aangemerkt als (voormalig) partner van consument 1. Daarnaast beslist de commissie dat de pensioenuitvoerder administreert dat consument 2 per 1 januari 2002 kwalificeert als partner van consument 1. Aan vorenstaande dient binnen vier weken nadat deze beslissing aan partijen is verstuurd te zijn voldaan.'

3. Toepasselijke reglementen

Op de procedure bij de Geschillencommissie was het reglement van die commissie van toepassing dat gold tot 1 april 2022. Van toepassing op de procedure in beroep is het reglement van de Commissie van Beroep dat geldt vanaf 1 april 2022.

4. Er staat geen beroep open

Er staat geen beroep open tegen de uitspraak van de Geschillencommissie, want er is niet voldaan aan een of meer eisen die regel 7.1 van het reglement stelt. Het financieel belang van de klacht waarover de Geschillencommissie had te beslissen, is namelijk niet ten minste € 25.000,-.

5. Toestemming

5.1 De verzekeraar heeft verzocht om toestemming voor het instellen van beroep. Bij de beoordeling van het verzoek acht de voorzitter het volgende van belang.

5.2 De verzekeraar heeft aan de belanghebbende een recht op nabestaandenpensioen toegekend, kennelijk in overeenstemming met een opgaaf die de voormalige werkgever van de consument als verzekeringnemer voor de pensioenverzekering aan de verzekeraar heeft gedaan. Voorshands mag worden aangenomen dat de verzekeraar de belanghebbende dit recht niet kan ontnemen zonder diens instemming of zonder dat bij een voor de belanghebbende bindende uitspraak daarover is beslist. Gesteld noch gebleken is dat de belanghebbende instemt met het prijsgeven van het recht op nabestaandenpensioen.

5.3 In wezen gaat het in deze zaak om de vraag aan wie het nabestaandenpensioen toekomt dat de consument heeft opgebouwd in de periode tot 8 februari 2002 en dat aan de belanghebbende is toegekend. Indien, zoals de Geschillencommissie in wezen heeft gedaan, wordt vastgesteld dat dit nabestaandenpensioen niet toekomt aan de belanghebbende, maar (al dan niet deels) aan de huidige partner van de consument, behoort dit tot gevolg te hebben dat de verzekeraar het nabestaandenpensioen niet behoeft uit te keren aan de belanghebbende. De verzekeraar kan immers niet gehouden worden geacht om hetzelfde pensioen twee keer uit te keren aan verschillende personen. De opmerking van de consument dat de verzekeraar dan maar de uitkering 'uit eigen zak' moet betalen, miskent dit, en doet geen recht aan de positie en verantwoordelijkheid van de verzekeraar als pensioenuitvoerder en aan diens belang om te weten aan wie partnerpensioen daadwerkelijk toekomt, zodat het maar eenmaal en aan de juiste persoon behoeft te worden uitgekeerd.

5.4 Het bindend advies dat de Geschillencommissie heeft gegeven, bindt alleen de consument en de verzekeraar. Het bindend advies in deze procedure ontheft de verzekeraar niet van een verplichting om het partnerpensioen ook aan de belanghebbende uit te keren. De onderhavige procedure kent niet de mogelijkheid om een derde als partij toe te laten (als gevoegde of tussenkomende partij) of tot partij te maken (door deze op te roepen in het geding). Dit is anders dan in een procedure voor de burgerlijke rechter (zie art. 217 Rv en art. 118 Rv). De verzekeraar heeft dus niet de mogelijkheid gehad om te bewerkstelligen dat de beslissing van de Geschillencommissie over het nabestaandenpensioen ook de belanghebbende bindt. Bovendien is de verzekeraar in de procespositie gebracht dat hij de juistheid moet aantonen van een opgaaf die de verzekeringnemer destijds omstreeks het jaar 1998 aan hem heeft gedaan, hoewel hij verplicht was een dergelijke opgaaf te volgen en voor het aantonen van de juistheid van de opgaaf afhankelijk is van bewijsmiddelen die derden, zoals de belanghebbende, hem moeten verschaffen. In zoverre is het recht van de verzekeraar om zich naar behoren te kunnen verweren in het geding, en daarmee de vraag of bij het bindend advies de rechten en verplichtingen van de verzekeraar zijn vastgesteld in een voor de verzekeraar eerlijk proces.

5.5 Het voorgaande leidt tot de vraag of de Geschillencommissie onder deze omstandigheden bij wijze van bindend advies tussen partijen over het recht op het nabestaandenpensioen mocht beslissen ten nadele van de verzekeraar. Het beantwoorden van deze vraag dient zowel de rechtsontwikkeling als de rechtsbescherming van de verzekeraar.

5.6 Daarbij komt dat als in de onderhavige procedure wel bij bindend advies tussen partijen over het recht op nabestaandenpensioen mag worden beslist in het nadeel van de verzekeraar, de verzekeraar ten volle in de gelegenheid moet worden gesteld om bewijsmiddelen in te brengen die de juistheid van de eerdergenoemde opgaaf ondersteunen. Volgens de verzekeraar is er inmiddels contact tot stand gekomen met de belanghebbende en heeft deze verklaard dat er wel degelijke een langdurige, affectieve relatie tussen hem en de consument heeft bestaan, waarbij ook gezamenlijk een huis is gekocht. De verzekeraar wil deze informatie inbrengen in de onderhavige procedure. Gelet op de gevolgen die een nadelig, bindend advies voor de verzekeraar heeft, indien een dergelijk bindend advies mag worden gegeven, verlangt het recht van

de verzekeraar om zich naar behoren te kunnen verweren, dat hem de mogelijkheid wordt geboden de informatie van de belanghebbende door middel van het instellen van beroep alsnog in te brengen in deze procedure.

5.7 Er is dus sprake van uitzonderlijke of principiële omstandigheden die rechtvaardigen dat de klacht van de consument in beroep wordt behandeld (regel 7.3, aanhef en onder c, van het reglement). De voorzitter geeft de verzekeraar om die reden toestemming voor het instellen van beroep.

6. Kosten en gevolgen uitspraak

6.1 Regel 7.7 van het reglement bevat een regeling die tot doel heeft te voorkomen dat een beroep financiële gevolgen heeft voor een consument, in geval in het belang van een financiële dienstverlener toestemming wordt gegeven voor het instellen van beroep. Regel 7.8 van het reglement geeft de bevoegdheid deze regeling geheel of gedeeltelijk in deze zaak van toepassing te verklaren.

6.2 De voorzitter ziet voor het van toepassing verklaren van de regeling in de gegeven omstandigheden geen aanleiding, omdat het beroep voortvloeit uit de bijzondere positie waarin de klacht en de vordering van de consument de verzekeraar buiten diens toedoen hebben gebracht.

7. Vervolg

De verzekeraar kan binnen zes weken na heden beroep instellen tegen de uitspraak van de Geschillencommissie (regel 18.2). Bij het instellen van beroep wordt de financiële bijdrage verschuldigd die is vermeld in regel 10 van het reglement.

8. Beslissing

De voorzitter:

8.1 verleent de verzekeraar toestemming voor het instellen van beroep;

8.2 verstaat dat regel 7.7 van het reglement niet van toepassing is;

8.3 bepaalt dat het beroep moet worden ingesteld binnen zes weken na heden.